ارومیه
سنندج
کرماشان

دیدو بۆچوونەکانی جەلیل گادانی

سیاسەتمەدار و کەسایەتی دیاری کورد

ئامادەکاری دیمانە: ڕەحمان نەقشی

داواکاری

زۆر بەڕێز هاوڕێ کاک جەلیل گادانی وێرای سڵاوێکی گەرم، بۆ تاوتۆ و کەنگەشەی ڕووداوەکانی نێونەتەوەی و ڕۆژهەڵاتی نێوەراست و کوردستان بەگشتی و هەڵومەرجی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بە تایبەتی، ئەم پرسیارانەی خوارەوە کە بەدڵنیایەوە بەشێکی زۆری ئەم پرسیارانە هی چین و تویژەکانی خەڵکن ئاراستەی جەنابت و کۆمەڵێک کەسایەتی سیاسی حیزبی و غەیرە حیزبی ڕۆژهەڵاتی کوردستان دەکەین و کۆی ئەم دیمانانە لە تۆیی نامیلکەیک دەیخینە بەر دیدی کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان. هەر بۆیە داوای لە جەنابتان دەکەین بە وەڵامی ئەرینی ئەم بەرهەم دەوڵەمەندتر بکەن.

پێشەکی زۆر سپاستان دەکەم.

بەرێز و حورمەتەوە ڕەحمان نەقشی

پرسیارەکان:

١- هەڵسەنگاندنێک لەسەر هەوڵومەرجی هەنوکەیی نێونەوەیی و ڕۆژهەڵاتی نێوەراست؟

١- هەل و مەرجی نێونەتەوەیی زۆر ئالۆزە دەبینم. هاوکاری ئەمریکا و ئورووپا تارادەیەکی بەرچاو ئارامی لێ چاوەروان دەکرا بەڵام بە هاتنە سەرکاری ترامپ تا ڕادەیەیکی زۆر ئەم وەزعە گۆراوە. لەلایەکەی دیکەوە ئەگەر تا دوێنێ تیروریزم زیاتر لە ڕۆژهەڵاتی ناوەراست و بە تایبەتی لە لایەن ئێرانەوە ڕەواجی پێ دەدرا ئێستا ئورووپای بەربەرینی و تەنانەت ئەمریکاشی گرتووتەوە.

بەکورتی دنیاکە زۆر شەڕاوی بووە، ناکۆکی روسیە و ئوکراین، ئازمایشی مووشەکی ئەتومی کووری باکوور کە نەتەنیا تا ئێستا پێشی پێ نەگیراوە بەڵکوو رۆژ دەگەڵ رۆژ زیاتر چاوسوور دەکاتەوە و نارێکخراوی نەتەوە یەکگرتووکان و ئەنجومەنی ئاسایشی نێونەتەوەیی بە هێند ناگرێ و هەموو رۆژی درێژە بە تاقیکارەکانی دەدا کە مەترسیەکی زۆر گەورەیە.

هەر لەو بابەتەوە گەرچی بە زاهیر ئێران کۆنترولڵ کراوە بەڵام لە بنەوە هەر خەرێکە بە هیچ شێوەیەک ریگە بە کونترۆل و چاوەدیری بەسەر بنکە و بارەگا نیزامی یەکانی نادا.

لە راستیدا نە رێکخراوی نەتەوە یەکگرتووکان و نە شورای ئەمنیەت و نە ناتۆ لیبراوی و بواری جارانیان نەماوە. و دنیایەکی بی کونترۆل و بی بەرپرسانە دێتە بەرچاو. وەزعی دنیا ئالۆزتر دەبینم.

رەنگە ئەگەری شەڕی جیهانی لەسەر مەسلەحەتی زۆرداران و خاوەن دەسەڵاتانی گەورە کەم بێ، بەڵام رەنگە ئەگەری ساز بوونەوەی شەڕی سارد و ساز بوونەوە قوتب بەندی جیهانی بە شێوەیەکی نوێ چاوەروان دەکرێ.

رۆژهەڵاتی نێوەراست بە مانەوەی کۆماری ئیسلامی ئێران و ناکۆکی مەسلەحەتی و بەرژەوەندی زلهێزەکان ئالۆزتر لە چەند ساڵی رابردووە. ئەوە داعشیان تیدا ساز کردوە کە چەند ساڵە هەموو سەرمایە و سەروەتی سێ چوار وڵاتی نەفتاوی بە شێوەی جۆراوجۆر لێ خەرج دەکرێ و بەو زوانەش ئەم ئاورە ناکوژێتەوە و جاری کاریان پێ یەتی. دنیا تووشی بی غیرەتێکی سەیر بووە، ئەوە ئەسەد نیو میلیون خەڵکی بە ئاشکرا کوشتووە و چەند میلیون دەربەدەر کردوە، وڵاتەکەی خۆی بە خاتری مانەوەی لە دەسەڵات دا بە هیلاک کرد و ویرانی کردوە کە چی خاوەن دەسەڵاتان بە حورمەتەوە دەڵێن دەبی بمینیەوە. دنیایەکی سەیرە!

دەڵێن سایکس و پیکو تەواو بووە، نەخشەی رۆژهەڵاتی ناوەراست ئاڵو گۆری بەسەر دادێ بەڵام هەر گالتەیە. ئەگەر دوای ریفراندۆم شتێک بە کورد براو ئەو بەشە سەربەخۆ بوو دەڵێم وایە و ئاڵوگۆر دەگۆرێدایە دەنا هەر لە چوارچێوەی قسە و خەیاڵدا دەمینیتەوە.

ئەوەش روونە تا کۆماری ئیسلامی بمینێ تالەبان و نموونەکانی وەک قاعیدە و داعش هەر دەمینن و دەستی ولاتانی زلهێزیشی لە پشتە و بازارەکانی چەک و چۆل و تانگ و تۆپ و تەییارە دەبی هەر گەرم بێ کە گەلاڵەکەی لە لایەن خۆیانەوە دارێژراوە.

کورد لانی کەم لە باشوور بەو فیداکاریەی لە بەرەنگار بوونەوەی داعیشدا کردویەتی، ئەگەر تەبایان هەبێ گەورەترین شانسیان هەیە کە بەداخەوە تا ئەمرۆش سەری نەگرتووە. دوو هەلی مێژوویی بۆ کوردی ئەو بەشە هاتە پێشی شەڕی کەنداو و ئاکامەکەی رووخانی سەددام. هەروەها هاتنی داعش کە فیداکاری پێشمەرگە لە بەرانبەریدا گەورەترین ناو و نیشانی بۆ کورد بە گشتی و بە تایبەتی بۆ حکومەتی هەرێم و کوردی باشوور پێکهینا.

هیوام زۆر بە سەرکەوتنی کورد لە رۆژئاوای کوردستان نییە، سیاسەتی پەیەدە زۆر غەلەت و نادروستە و بەکار و کردەوانە دوای تەواو بوونی شەڕیش دەستیان لە هیچ بەند نابێ.

ئەگەر بیرورای جیهانی دژی ئوردەغان لە تورکیە نەجوولێ ئەو کەلەلەرەقە هەروا دەکرێ و دەکوژێ دەبڕێ و جوولەی هێزی پێشکەوتوو کوردەکان لە باکوور رۆژ زیاتر سەرکوت دەکا و سەری سازانی بە تایبەتی دەگەڵ کوردان نییە. یا رەنگە بە کودەتایەک بروا و خەڵک نەفەسێکی راحەت بکیشێ ئەو کابرایە حەیای تکاوە و رەنگە دەیان ساڵ بێ تورکیە بە گشتی و باکووری کوردستان بەتایبەتی رەفتاری ئاوا وەحشیانەی بە خۆیەوە نەدیبێ.

خەبات لە رۆژهەڵاتیش زۆز لاوازە و جاری نیوی لە نیو ناواندا نێیە و لە روانگەی منەوە نەجاتی خەڵکی ئێران تەنیا لە رووخانی کۆماری ئیسلامیدایە ئەویش ئوپوزیسینوێکی رێک و پێک نێیە کە بتوانی ئالترناتیوبوونی خۆی بخاتە بەر دیدی دەولەتان و خەڵکی جیهان.

پرسی سەربەخۆیی یەکێک لەو کارە گرینگانەی کە کورد بە ئاشکرا ویراویەتی باسی بکا. مافیکی بێ ئەم لاو و ئەولایە. بەلام دەبێ لە دوو لاوە کاری بۆ بکرێ یەک ناوماڵی کورد رێکخرێ و ئاوەدانتر بکرێتەوە، دوو هەوڵی

چڕوپڕ بۆ کاری دیپلۆماسی و ئامادەکاری زەینی وڵاتان بدرێ. لە عەینی کات دا دەبێ وریای پیلانی وڵاتانی داگیرکەری کوردستان بین کە بە هەموو شێوەیەک دژی ئەم کارەن و لە پیلانگێری غافل نین.

بە باوەڕی من ئەگەر ریفراندۆم سەرنەکەوێ ئابروو چوونێکی گەورەیە و تا ٥٠ ساڵی دیکەش ئەو فرسەتە و ئەو ئیعتبارە ناونەتەوەییەی بۆ کورد پەیدا بووە نایەتەوە ئارا. لە روانگەی منەوە هەر کەس یا حیزبێکی دەگەڵ ئەو راپرسی یە نەبێ خزمەت بە داگیرکەرانی کوردستان دەکا.

بەشی دووهەم

* وەک کەسایەتی سیاسی بە ئەزموون و دێرین رۆژهەڵاتی کوردستان دید و بۆچوون و هەڵسەنگاندن لەسەر ئەم خاڵانەی خوارەوە چێیە:

شۆڕشی گەلانی ئێران و کورد

١- کورد سەرڕایی ئەوەی لە شۆڕشی گەلانی ئێراندا نەقشی بەرچاوی هەبوو، دوای سەرکەوتنی شۆڕشیش ئەو پەری نیەت پاکی خۆی نیشاندا و چەند جار دەگەڵ خومەینی دانیشت بەڵام کەمترین سەرنجیان بە ویستی گەلی کورد نەدا و شەڕیان بە کورد فروشت و ئەم شۆڕشە هیچ فایدەیەکی بە کورد نەگەیان، بەوپەری بێ ئەوسوولی دەگەڵ کورد جووڵانەوە. دیاریی ئەم ریژیمە بۆ کورد کۆشت و بڕو بێ ویدانانە گرتن و کوشتاری بە کۆمەڵ و پێ فرۆشتنی شەڕ بوو.

نەتەوە بندەستەکانی دیکەی ئیران و کورد

٢- نەتەوە بندەستەکانی دیکە ئێران و تەنانەت نەتەوەی فارسیش مافی ئازادی و خوێندن بە زمانی زگماکی و لە هەموو مافە مرۆیەتییەکانیان بێ بەشن. لە بنەرەت دا دا ریژیمی کۆماری ئیسلامی لە گەڵ وشەی نەتەوە و کەمایەتی ئایینی و نەووەیی بیگانەیە.

وەزعی ئێستای ئێران بە گشتی داهاتووی کۆماری ئیسلامی ئێران ؟

٣- داهاتوویکی روون لە ئێراندا بەبوونی کۆماری ئیسلامی بەدیٚ ناکریٚ و تەنیا ریٚگەی نەجاتی گەلانی ئێران لە ژێر ئیستبدادی ٤٩ ساڵە نەمانی ئەم ریژیمە و گۆرینی بە سیستیمکی دیموکراتیکە.

ئیدارەی سیاسیی ئێرانی لە داهاتوو ؟

٤- ئیدارەی سیاسی ئێران لە داهاتوو دا بە پلورالیزمی سیاسی دیموکراسیەت جیٚ دەگریٚ و دەبیٚ حکومەتێک بێتە سەرکار کە باوەری بە دیموکراسی و لانی کەمی مافی نەتەوایەتی هەبیٚ.

بەرەی کوردستانی لە رۆژهەڵاتی کوردستان

٥- پێکهێنانی بەرەی کوردستانی لە رۆژهەڵاتی کوردستان پێویستی یەکی مێژووییە، بەڵام حیزبەکان خۆی لیٚ نادەن. چەند ساڵ لەمەو پێش گەڵایەکم تەقدیمی حیزبەکان کرد. زۆر بەشیان پیٚ یان باش بوو بەڵام خۆیان لیٚ نەدا.

پێشمەرگە و خەباتی چەکداری لە رۆژهەڵاتی کوردستان

٦- پێشمەرگە مرۆڤێکی پاکباختە و دڵسۆزی بۆ ئازادی نیشتمانە کە دەبیٚ لە داهاتووی کوردستاندا نەقشی هێزی نیزامی و راگرتنی نەزم و سنوور کوردستانی لە عودە بیٚ. خەباتەکەی پیرۆز و جێگەی رێزە بەڵام ئێستا هەلومەرجی بەم وەزعە ئەمنیەتی تەی کە لە کوردستان و بە تایبەت لە سنوورەکان ریژیم دایمەزراندوە دروست نێیە هێزمان بەهەدەر بدەین. دەبیٚ تەعلیمات و ئاموزشی هەموو لایەنە بۆ کاتی پێویست بدریٚ. بەڵام کە بۆ کاری تەشکیلاتی ناو خەڵک بیگومان پیویستە بۆ دیفاع لە خۆیان چکدار بن.

دروشمی روخانی ریژیم

٧- دروشمی رووخانی ریژیم لە جێی خۆیدایە. بە باوەری من هەتا ئەو ریژیمە بمینێ سەری سازیش و رێکەوتنی دەگەڵ ئۆپۆزیسیۆن نابێ. بروا بوون بە وتوویژ دەگەڵ ئەو ریژیمە و هیوادار بوون بە ئاڵوگۆر خۆ فریو دانەو بەس.

خەباتی مەدەنی میکانیزمو میتۆدەکانی خەباتی مەدەنی؟

٨- خەباتی مەدەنی ئەرکی ناوخۆی دانیشتوانی وڵاتە کە زۆر جار دەتوانی کاریگەری باشی بۆ پەرەسەندنی هەستی نەتەوایەتی هەبێ کە ئەویش بوارەکەی زۆر تەسکە. هەر چەشنە جموجۆلێکی ئیعترازی لە هەر بواریک دا کە بتوانی ریژیم و ئۆرگانەکانی بینیتە ژیر پرسیار دەسکەوتی خۆی دەبێ.

تیرۆریزم بە گشتی و تیرۆزیزمی کۆماری ئیسلامی بە تایبەتی رێبەرانی کورد)؟

٩- بە باوەری من سەرچاوەی تیرۆر و پەرەساندنی ئەم دیاردە دژی ئینسانی یە کۆماری ئیسلامییە. تا بەرلە هاتنە سەرکاری ئەم ریژیمە، زۆر بەکەمی جارجار حەرەکەتێکی تیرۆریستی دەکرا. بەڵام ئەوان سەرمایەکی زۆر خەڵکیان لەم پێناوە دا سەرف کرد. نە تەنیا لە ناوخۆی ئێران بەڵکوو لە باشووری کوردستان و وڵاتانی ئورووپایی دەیان و سەدان کاری تیرۆیستیان ئەنجام دا کە بەداخەوە ریبەرانی کوردیشی گرتەوە.

پیویستە خوێنەر بزانی کە سێ جار بۆ من کە ئەو کات سکرتێری حیزبی دیموکراتی کوردستان رێبەرایەتی شۆڕشگێر بووم بەرنامە ریزیان کرد تیرۆرم کەن کە دوو لەوان بە شێوەی فیلم مەوجوودن و یەکیان لە لایەن تەلویزیونی سوئیدەوە وەک دوکومینت ئامادە کراوە و بڵاو بۆتەوە. بە کورد و فارسیش وەرگێردراوە.

ماهیەتی تیرۆریستی لە کۆنەوە لە گەڵ ئایینی شیعە تێکەڵ بووە و ریژیمی ئێستای ئێران بۆ لە ناو بردنی دژبەرانی خۆی لە هەموو حیزب و هێزە سیاسی یەکانی کوشتووە و لە کورد زۆر زیاتریش لە ئەوانی دیکە کە

ئامارەکە خۆی ٢٠٠ کەس دەدا بە تایبەتی لە سالانی پێشوو، لە نەودەکان دا دەستێکی رەشیان لێ وەشاندین و تەنانەت جگە لە گولە تیزاب، پەنایان بۆ ژهریش بردو زۆر کەسیان لە کادر و پێشمەرگە ژهرخوارد و دەرماندراو کرد.

هۆکاری جیابوونەوە و دابرانی هێزە سیاسییەکانی رۆژهەڵاتی کوردستان و میکانیزمی یەکگرتنەوە و تێکەڵبوونەوەیان؟

١٢- هۆکارەکانی جیابوونەوەی حیزبەکان زیاتر لەسەر رەفتاری نادروست و دیکتاتۆرییانە بەریوەنەبردنی ئوسول و پرەنسیێبەکانی حیزبی و سیاسی یە، لێک جیابوونەوە هاسانە بەڵام یەکگرتنەوە کارێکی دژوارە. بۆ نموونە یەکگرتنەوەی دوو بالی حیزبی دیموکرات ویستی خەڵک و پێویستی یەکی مێژووییە بەڵام بەداخەوە هەر چەندی ئێمە چووینە پێش و گەلالەمان داوە لایەنی دیکە بە هێندی نەگرتووە و تا ئێستا هیچ ئاکامی نەبووە.

هەڵوێستی ئۆپۆزسیۆنی ئێران تاچەندە لە بەرژەوەندیی کورد دایە؟

١٣- بەداخەوە ئۆپۆزیسیۆنی ئێرانی بەرانبەر بەو هەموو فیداکاریەی کورد بۆ دیموکراسی و ئازادی لە ئێران کردوویەتی زۆر بێ تەفاوەتن. بێ گومان هێزە ئێرانییەکان هیچیان تەئیدی دیاری کردنی مافی چارەنووسی کورد بە شێوەی سەربەخۆیی بە رەوا نازانن. تەنانەت زۆربەیان دەگەڵ فیدرالێریش دژایەتی دەکەن.

سیاسەتەکانی ئێران لەناوخۆی عێراق دا چەندە لەسەر خەباتی سیاسیی حیزبەکانی رۆژهەڵاتی کوردستان کاریگەریی هەبووە؟

١٤- ئێران حەز دەکا بەهەر شێوەیەک بۆی بگونجی لە کارو باری عێراق بە گشتی دەست تیوەردان بکا و هیچ کات لە کوردسیانیش بۆ پیلان دژی ئێمە رانەوەستاوە. زۆر جار حکومەتی هەرێم و حیزبە خاوەن دەسەڵاتەکانی خستوتە ژێر زەخت و کەم و زۆر کاریگەری لە کەم بوونەوەی تێکۆشانی ئێمە هەبوە.

پرسیارە گشتی یەکان

ئایا پرۆسەی دەوڵەت - نەتەوە لەو ناوچەیە شکستی خواردوە؟

١- مەسەلەی دەوڵەت و نەتەوەم پێ نادروستە. ئێمە لەوەتی هەین نەتەوەین و هەموو تایبەتمەندیەکانی نەتەوەمان بە پێی هەموو تاریفەکان لە نەتەوە تیدایە و نەتەوەشێن بەڵام تا ئێستا دەولەتمان نییە و غەدرێکی گەورەیە لیمان کراوە.

پێگەی کورد لەسەر ئاستی نێودەوڵەتی و دیپلۆماسی کورد لەدەرەوەی وڵات لەچ ئاستێک دایە؟

٢- فیداکاری پێشمەرگە و ئیدارە کردنی ئەو شەڕە لە لایەن حکوومەتی هەرێم و مەسەلەی کوردی زۆر بەرەو پێش برد. بەشێوەیەک کە چەندین وەزیرو پارلەمەنتەر، و تەنانەت سەرۆک وەزیر و سەرۆک کۆماریش باشووری کوردستانیان بەسەر کردەوە و ئەو بەشە لە کوردستان زۆر کار و دیدار گرنیگێان تیدا بەرێوە چووە. بەڵام بەشەکانی دیکە و تەنانەت باکووری کوردستانیش کە گەورەترین و پڕ حەشیمەترین بەشی کوردستانە ئەو چەشنە کە پیویستە نەیانتوانیوە بچنە پێش. بەتایبەتی رۆژهەڵاتی کوردستان لەم بوارە دا زۆر لە پاشە و زۆر جار پێشنیارم کردوە هەیئەتی دیپلۆماسی هاوبەش بنێرنە هەندەران بەڵام سەری نەگرتوە.

بۆ ئێمە رۆژهەڵاتیان کە ئێستا جووڵای نیزامیمان یا نیّیە یا زۆر کەمرەنگ بۆوتەوە دەبێ لە رێگای دیپلۆماسی و کاری سیاسی دەگەڵ وڵاتان و حیزبەکانی ئەوان پەیوەندی زیاترمان هەبێ. هەم بۆ راگەیاندنی حەقانیەتی خەباتمان و گیانبازی رابردوومان هەم بۆئیفشاگەری لە ماهییەتی ریژیم. وەک دەزانن ئەو کارە پشوو درێژی هەوڵی زۆری دەوێ. بروانە پاش ٣٠ ساڵ تازە رێکخراوی نەتەوەیەکگرتووەکان لەسەر دەرخستنی ئەو راستی یە قبووڵ دەکا کە ریژیم لە ساڵی ١٣٦٧ی هەتاوی هەزاران بەندی سیاسی کوشتووە.

پرسی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد، ئاستەنگەکانی دەرەکی و ناوخۆی؟

٣- دامەزرانی یەکەم کۆنگرەی نەتەوەیی پرسی ئێمەو پێشنیاری ئێمە رێبەرایەتی شۆڕشگێری حیزبی دێموکراتی کوردستان بوو کە پێک هات و بەداخەوە بەلارێدابرا. هۆیەکەشی هیژمۆنی خوازی پ کا کا بوو کەوا لاوازی کردوە کە ئێستا لە بیر کۆنگرەیکی دیکە دان. هەتا حیزبەکانی کوردستانی بەتایبەت پ کاکا دەست لە هێژمۆنی خوازی هەلنەگرێ و لەو رێکخراوە دا دیموکراسی و بەرچاوگرتنی مەسلەحەتی نەتەوەی کورد بە گشتی بەرچاو نەگیرێ، ئەم کۆنگرە پێک نایە و ئەگەر پێکیش بێ کارایەکی ئەوتۆی نابێ. کاتی خۆی بەر لە پێک هاتنی کۆنگرەی نەتەوەیی ئێمە چەند مەرجمان دانا. ١- کیشی فەردپەرستی نەبێ. ٢- دیموکراسی بە مانای واقع بەرچاو بگێری و بەرێوە بچێ، ٣- پاوانخوازی و هێژمۆنی تەلەبی نەمینێ، ٤- ئەو ئورگانە کە لە هەموو هێزەکان وەک نوێنەری نەتەوەی کورد پێک دێ. دەبێ فەرق و جیاوازی بۆ هەموو بەشەکان وەک یەک کار بکا و بێ ترس و واهیمە لە بەرژەوەندی هەر چوار پارچە بدوێ و پارێزەریان بێ و رێز بۆ هەر پێشنیاریک دابنێ کە بە قازانجی کوردە.

میکانیزمێکی یاسایی بۆ خەباتێکی ئاشتیخوازانە لەگەڵ داگیرکەران کوردستان؟

٤- داگیرکەران باوەریان بە مافی کورد نییە، بە دریژایی تەمەنیان بە دژی کورد جووڵاونەوە و هەر جووڵانەوەکیان بە توندی سەرکوت کردوە. ئەگەر ئەوان باووەڕیان بە مافی رەوای کورد هەبێ، رێگە چارەی ئاشتێخوازانە زۆرە. یەکێک لەو رێگەکان ئەوەیە کە دنیای دەرەوە بۆ دابین کردنی مافی مرۆڤ کە کوردیش مرۆڤە زەخت بخەنە سەر رێژیمەکان.

سۆسیالیزم کێشەی نەتەوەیی چارەسەر دەکا؟

٥- سوسیالیزم بە تەنی وەک ئیدە زۆر باشە، بەڵام تەتبیقی عادلانە شەریفانەی سەختە. بۆ ئێمەی کورد لە پێشدا حەللی مافی نەتەوەیی مەترەحە رەوایە پیادە کردنی سوسیالیزم بە مانای واقعی خۆی.

ڕێکخراوی ئینتەرناسیۆنالی سۆسیالیست و پرسی کورد؟

٦- بوونی کورد لە ئەنترناسیونالی سوسیالیست باشە. کورد دەڵێ بۆیە پیدەلیم خاڵە چۆلەکەم بۆ بگرێ. ئەنترناسیونالی سوسیالیست دەبێ بۆ مەسەلەی کورد بە گشتی زۆر لەو زیاتر تێکۆشێ و دەگەڵ ڕیژیمەکان هەول بدەن ددان بە مافی کورد دابنینن و حەقانیەتی خەباتی ئێمەیان پێ بسەلمێنن.

ڕۆڵی توێژی ڕووناکبیری کورد لە هەلومەرجی ئێستای کوردستان؟

٧- تویژی ڕووناکبیری کورد و تێکۆشانی لە ئاستی پێویست دانی یە. ڕاستە خەفەقان هەیە بەڵام بواریش بۆ هێندیک تێکۆشان هەیە کە بەداخەوە بەتیکرا کەم کارو تا ڕادەیەک بێ تەفاوەتن. ڕووناکبیر بۆیە ڕووناکبیرە کە بۆ زۆر شت پێشەنگ بێ.

پرسی نەتەوەیی و ئەرکی لاوانی کورد ؟

٨- لاوی کورد زۆریان فیداکاری کردوە. بەشی زۆری پێشمەرگەی کوردستان لاون و لەجیاتی هەموو چین و تویژەکانی کورد گیانبازیان کردوە. من وەک موتور و موەلیدی لە هەموو بوارەکان دا حیساب دەکەم. دەبێ هەم لە بواری نەتەوەیی هەم لە بواری فەرهەنگ و خوێندن خۆیان پێ بگەینن و بەرابەر بە خەڵک و نیشتمان هەست بە بەرپرسایەتی بکەن و مایەی بۆ دانین. جگە لەوە دەبێ دەگەڵ هەموو شتە خەراپانەی وەک ئیعتیاد و قومارو دیاردەی خەراپ زیانیارەکان بەربەرەکانی بکەن و خۆیان بۆ ئەنجامدانی کاری باش و بەرنامە ئامادە بکەن و خۆ ڕێکخەن.

ڕۆلی کرێکاران و زەحمەتکێشان و جوتیارانی کوردستان؟

٩- هەر تاکێکی کورد لە هەر چین و تویژیک بێ دەبێ هەست بەوە بکا کێیە و لە کوێ دەژی. بە واتایەکی دیکە نەتەوەی خۆی و نیشتمانی خۆی بناسێ و بە گویرە توانا و پسپۆری و لیزانی خۆیان خزمەت بکەن.

ئەرکی ژنانی کوردستان؟

١٠- ژنانی کورد ئەرکیان قورسترە، هەم دەبێ منداڵەکانیان بە هەستی کوردایەتی بار بینن، هەم ئاگاهانەتر لەو زەمان کە چاویان بەسترا بوو لە مافی خۆیان و نەتەوەکەیان دیفاع بکەن. خۆڕێک خەن، پەیوەندی خۆیان وەک ژنانی کورد بە هێزتر و لە هەمان حاڵدا بایخ بە پتەوکردنی پەیوەندی بنەمالەش بدەن. لە خەباتیش پشتی براو خۆشکانیان بگرن و بە خوێندن و خۆێندنەوە خۆیان پێ بگەینن.

بۆچی جودایی دین لە دەوڵەت باشە ؟

١١- دین ئەگەر دەگەڵ سیاسەت تێکەڵ بوو رسالەتی خۆی لە دەست دەدا و بۆ پاراستنی قودرەت و دەسەڵات وەک ئاخوندەکانی ئێران دەست لە دین دەشۆن و بە قودرەت جاەو جەلالەوە دەنوسێن.

ئایین تا چەندە دەوری هەبووە لە شوناسی نەتەوەیی دا؟

١٢- سەرۆکی شۆڕشەکان کوردستان بەشی هەرە زۆریان پیاوی ئایینی بوون و زۆریان بۆ پاراستنی هەستی نەتەوەیی هەوڵداوە لە راستیدا ئەگەر شۆڕشەکانی ئەوان نەبان رەنگ بوو کورد لە هەلومەرجی ئێستا دا نەبا. کورد قەرزداریانە.

چۆنیەتیی دروستبوونی داعش؟

١٣- بە باوەری من ساز بوونی داعش جگە لە دەولەتانی وەک سعودیە، ئێران و سووریە دەستی زلهێزەکانی تێدایە. ناکرێ لە دنیای ئەمرۆ دا ئەو هەموو تیرۆریستە هەمە جۆر دەوری نیزامی ببینێ، چەکدار بکرین بەڵام لە چاوی زلهیزەکان ون بێ. بە مەبەستی تایبەتی ئابووری سیاسی ساز کراون. مالکیش بە تەحویلدانی ئەو هەموو ئیمکانات و چەک و چۆلەی موسڵ و شوێنەکانی دی هاوکاری کردن هەر کە کوردیش باسی ریفراندۆم و سەربەخۆیی کرد، داعیشیان لە دەوری بەغدا را گیراوە سەر کورد و شەڕیان پێ فروشت.

مرۆڤەکان مێژوو دروست دەکەن، یان رێکخراو و حیزبەکان؟

١٤- حیزب لە مرۆڤەکان دروست دەبێ. مرۆڤیش بەدی هینەری هەموو شتێکە. مرۆڤەکان نەقشی خۆیان هەیە هەر کەس بە پێی توانای خۆی رێکخراو و حیزبەکان وەسیلەی بۆ پێکانی ئامانج و بەرنامەی تایبەتی هەمووی ئەوانە، مرۆڤ و زمان و ژینگە و تاک و حیزب و رووداوەکان بە تێکرا مێژوو دروست دەکەن. بەڵام دەبێ ئەوە قبووڵ بکەین کە رێکخراو بۆ سەرکەوتن چەکی هەرە گرینگە.

شانازی بە چییەوە دەکەی؟

١٥- شانازی بە خەبات و رابردووی خۆم و حیزبەکەمەوە دەکەم کە بەدیهێنەری یەکەم کۆمار، وشەی پێشمەرگە و ئاڵای کوردستان بە شێوە فەرمی یە.

بەنیازی نووسینەوەی بیرەوەرییەکانت نیت؟

١٦- دەگەڵ ئەو کتێبانەی تا ئێستا نووسیوومن هێندێک بیرەوەریم نووسیووە، بەڵام ئەگەر کاتم هەبێ زۆر شت ماوە بیان نووسم.

لەو ماوە درێژەی خەبات دا چ دەسکەوتێکی مێژووییتان وەدەست هێناوە؟

١٧- بەداخەوە بە ئامانجی نەتەوەییمان کە سەربەخۆیی کوردستانی گەورەیە نەگەیشتوین بەڵام توانیومانە وەک ئەندامی حیزبی دێموکراتی کوردستان ئاڵای خەبات بە شەکاوەیی رابگرین. زۆرمان ژیان و تەمەن سەرف کردوە و کەممان دەستکەوت هەبووە. بە دڵنیایەوە ئەگەر ئەو خەبات و تێکۆشانەی کورد درێژەی نەبایە کورد یا نەدەما یا هەر نێوێکی لێ دەماوە. خۆراگری کورد رەمزی مانەوەیەتی.

سەمبۆل هێماکانی گەلی کوردستان لە دیدی جەنابتان کامانانە؟

١٨- هێماکانی گەلی کورد نیشتمان، ئاڵا، پێشمەرگە و سروردی ئەی رەقیبن.

لێداوانت لەسەر ئەم کەسایەتانە چییە: قازی محمەد، شێخ سەعید پیران، سمکۆ شکاک، شێخ مەحموود، مستەفا بارزانی، د.قاسملوو، پیرە مێرد، عەبدوڵڵا گۆران، مامۆستا هێمن، عەبدوڵڵا پەشێو، شێرکۆ بێکەس و سوارە ئیلخانیزادە؟

١٩- رەنگە من لەو حەدە دانەبم کە قەزاوەت لەسەر ئەو کەسانە بکەم. بێ گومان هەرکام لەو کەسانە بە پێی توانا، ئیمان بیروباوەر و زانستی خۆیان چیان بە قازانجی نەتەوەکەیان بۆ کراوە کردوویان و هەر یەک لەوان لە بواری تایبەت بە خۆیاندا زەحمەتیان کیشاوە و خزمەتەکانیان بۆتە هۆی ئەوەی ناویان لە دنیای سیاسەت و ئەدەب دا بمینێتەوە و لە دڵی گەلەکەیاندا بچەسپێ.

پێشبینی و هەڵسەنگاندن بۆ داهاتووی کوردستان؟

٢٠- بۆ داهاتووی کوردستان گەشبین و دڵخۆشم نەتەوەکەم زیندوە، لە سیاسەتی رۆژهەڵاتی ناوەراست دا مەترحە ئەگەر یەکگرتوو بین، واز لە دەخالەت لە یەکتر بینین، حورمەتمان بۆ بیرو بۆچوونی یەکتر هەبێ، فریوی دوژمن نەخوین و خۆش باوەر نەبین و دۆست و دوژمنی خۆمان بناسین سەردەکەوین.

وەک کەسایەتی بەئەزموون چ لێدوان و پەیامێکت بۆ کچان و کوڕانی لاوی کورد هەیە؟

٢١- کیژان و کوڕانی کورد دەبێ بیر لە خۆیان و چارەنووسی نەتەوە و نیشتمانەکەیان بکەنەوە، هەست بە بەرپرسایەتی بکەن، باش بخوێنن و خۆ رێک خەن تا بتوانن خزمەتی زیاتر بە دایک و باب و گەل و نیشتمان بکەن.